

โมทนาสาธุสาร

ฉบับเดือนมิถุนายน ๒๕๕๒

พระธรรมเทศนาในโครงการปฏิบัติธรรมวันที่ ๗ “เฉลิมพระเกียรติในหลวง ๘๑ พรรษา”

มรุตขันติ

วันศุกร์ที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๑

โมทนาสาธุ...วันนี้ก็เป็นวันเกิดในหลวงแต่วันนี้เป็นวันขันติบารมี หมายถึงอดทน อดทนด้วยขันติ บารมีมาถึงวันเกิดในหลวงแล้ว วันนี้วันที่หกพฤษภาคมก็เป็นวันที่เจ็ด ขันตือธิวาสนะคุณเนี่ยต้องอดกลั้นทุกอย่างเพราะฉะนั้นนะพระพุทธเจ้าของเราเนี่ยท่านอดทนแสนสาหัสต้องว่าสร้างบารมีนานนับเป็นอสงไขยกัปปอสงไขยก็เลยต้องว่าอย่างนี้พวกเราทำดีกันสักวันสองวันสักนิดสักหน่อยก็ทนกันไม่ค่อยได้ ห่วงนั้นห่วงนี้ไม่อดกลั้นอดทนเพราะฉะนั้นต้องอดทนให้ว่างถ้าอดทนว่างไม่ได้สุดท้ายจะต้องทุกข์ เวียนว่ายตายเกิดนับภพนับชาติไม่ได้เนี่ยมีพระพุทธเจ้าเป็นตัวอย่างที่พระองค์อดทนสร้างบารมีเพื่อเอาความดีหรือสิ่งที่ดี ๆ มาสอนพวกเราเนี่ยพระองค์เป็นผู้เสียสละอดกลั้นอดทนสูงเหมือนกับในหลวงท่านก็อดกลั้นอดทนสูงจิตวางแผนโครงการพระราชดำริอะไรต่าง ๆ เนี่ยพระราชินีท่านก็ตั้งศูนย์ศิลปาชีพอะไรต่าง ๆ ฝึกอบรมให้ประชาชนมีอาชีพ มีปัญญา รู้จักทำมาหากินไม่ต้องไปหวังพึ่งคนอื่นเหมือนพระพุทธเจ้าว่าอดตา หิ อดตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งของตน พระองค์สอนให้มีขันติพระองค์ก็มีขันติธรรม แดดร่อนหนาวอะไรไปที่ทุรกันดารเนี่ยวันถึงขันติพวกเราก็คงจะรู้เรื่องขันติเอาไว้อ่างแต่ที่ขันติที่พระองค์สอนเนี่ยอยู่เป็นสุขในปัจจุบันเพราะอดทนทำงานอดกลั้นทำความดีไม่สร้างกรรมทำชั่วนี่ก็เป็นสุขในปัจจุบัน แต่ถ้าเราจะไปนิพพานเนี่ยอดกลั้นขันตอดกลั้นอดทนอดทนต่ออะไร อดทนต่อรูป ต่อเสียง ต่อกลิ่น ต่อรส ต่อสัมผัส แล้วก็ต้องอดทนให้มีทาน อดทนให้มีศีล อดทนให้มีเนกขัมมะ อดทนให้มีปัญญา อดทนให้มีวิริยะความเพียร แล้วก็อดทนให้จนกระทั่งตายนั้นแหละอดทนจนตายอดกลั้นอดทนได้ มันจะตายก็ดีกว่าเออ! มันจะตายแล้วเราก็ได้ทำความดีที่ไม่ต้องกลัวตายไอ้คนที่กลัวตายนั้นนะเค้าเรียกงอมืองอเท้ารอเวลาความตาย ตายอย่างเขียดต้องว่าอย่างนี้ตายอย่างเขียดนั้นรอเขาทุบเขาตีเอาตาย ต้องว่าอย่างนี้ เตี้ยวนึกว่าเออ! พระอาจารย์บอกตายอย่างเขียดตายยังไง เห็นมี้เขาทุบเอาตีเอาตาย แล้วตัวมันก็สู้อะไรไม่ได้เลยเนี่ยต้องว่าอย่างนี้เนี่ยเค้าเรียกว่าตายอย่างเขียดกระโดดยกแยก ๆ เตี้ยวก็ตาย นี่ก็เหมือนกันไม่ว่าไปไหนอะไรเนี่ยจรรยาไปนั้นจรรยาไปนี่เสียเงินเสียทองไปเตี้ยวก็ตาย ต้องอดกลั้น อดทนทำมาหากินเลี้ยงตัวเลี้ยงครอบครัวแล้วก็ไม่ต้องไปห่วงวุ่นวายกับใครไม่ต้องไปทะเลาะเบาะแว้งกับใคร อดกลั้นอดทน รักที่แท้ไม่มีข้อแม้ทุกประการเนี่ยอดทนเรารักกันสมานฉันท์กัน สามัคคีกันในครอบครัว เรา ระหว่างพ่อแม่ลูกบุตรภรรยาสามีเนี่ยต้องเน้นหนักเพราะถ้าทะเลาะกันเนี่ยอยู่กันแค่นี้ยังทะเลาะกันได้ไม่สามัคคีกันก็เป็นทุกข์แล้วเห็นหน้ากันทุกวันแล้วปฏิฆะจิตทนไม่ได้ก็กระแหนะกระแหนะกันเตี้ยวก็ตองจากกันไปบางคนก็ทนไม่ได้ก็ฆ่าทิ้งฆ่ายกครัวอีกเนี่ยตัวอย่างของคนไม่มีขันติความอดกลั้นอดทน เพราะฉะนั้นขันตือธิวาสนะคุณเนี่ยอดทนถึงตายก็ยอมเลยต้องว่าอย่างนี้อดกลั้นอดทนจนตาย เหมือนกับที่พระองค์ตอนที่ร้อนในกระหายน้ำเต็มกำลังใกล้จะปรินิพพานแล้วพอได้ฉันสุกรมัททวะ คือ คำว่าสุกรมัททวะก็คือเนื้อลูกหมูที่มีมัน ๆ ลูกหมูเนี่ยมันไม่มีเนื้อแดงนะมีแต่มัน ๆ เค้าถามพระอาจารย์รู้ได้ ยังไงก็พระอาจารย์เนี่ยเคยกิน(หัวเราะ)ไอ้ลูกหมูเล็ก ๆ เนี่ยตอนนั้นปีใหม่เนี่ยอยู่โรงงานตอนนั้นเค้าจัด

ฉลองปีใหม่ทั้งเงินเดือนทั้งโบนัสอะไรเนี่ยเค้าจัดลูกหมูเนี่ยมาหันเค้าหันมางานเลี้ยงนะ หมายถึงว่าเค้ามีรายการอยู่ในเมนูอยู่เนี่ยพอเค้าพูดถึงในพระไตรปิฎกก็บอกว่าสุกรมัททวะที่พระอรช กถาจารย์ว่าหมูเนี่ยอ่อนเนี่ยพระอาจารย์เชื่อเลยทำไมจึงเชื่อ ๑.พระอรชเป็นผู้สังคยานาเนี่ยเป็นพระ พุทธอุปัฏฐากย่อมรู้ย่อมเห็นในการเสวยของพระพุทธเจ้าหรือใครจะเอาอะไรมาถวายหรือจะทำอะไรเนี่ย ต้องผ่านตาผ่านมือพระอรชทั้งหมดทั้งเลย ๒.พระอรชเป็นพระอรชหัตถ์ย่อมไม่โกหก ๓.การปรินิพพาน เมื่อพระองค์ปรินิพพานแล้วไม่นานก็ทำสังคายนา ฉะนั้นพวกนักปราชญ์บัณฑิตทั้งหลายเนี่ยพวก ปราชญ์ปาดทั้งต้องว่าอย่างนี้อ้างว่าเป็นเนื้อสุกรที่เห็ดขยำบ้างอะไรต่อมิอะไรเนี่ยโกหกกันทั้งนั้นดันเดา กันทั้งนั้นแหละเพราะฉะนั้นพระอรชหัตถ์ท่านพูดคำไหนก็คำนั้นท่านไม่โกหกเพราะฉะนั้นให้จำไว้เนี่ยให้ ลูกศิษย์พระอาจารย์จำไว้ด้วยว่าสุกรมัททวะก็คือเนื้อลูกหมูเขาจึงเรียกว่าหมูเนี่ยอ่อนเหมือนกับเด็กอ่อน นั้นแหละให้จำเอาไว้อ่านไปคิดวิปริตผิดเพี้ยนตามเค้าไอ้ไม่รู้ไม่จริงแต่พระอาจารย์มีเหตุที่ทำให้ชวนเชื่อได้ ว่า๑.พระอรชท่านเป็นพุทธอุปัฏฐากต้องรู้ต้องเห็นเวลาพระพุทธเจ้าป่วยเนี่ยการจัดข้าวปลาอาหารนี้ เป็นสิ่งที่พระอรชเนี่ยถ้าโยมไปพบครูบาอาจารย์ในป่าในเขาเนี่ยโยมรู้ไว้เถอะครูบาอาจารย์ไม่ต้องทำ อะไรพระศิษยานุศิษย์ท่านจัดข้าวปลาอาหารให้เสร็จเลยเนี่ยให้โยมรู้ไว้เอาตมาเนี่ยเคยทำมาแล้วเอาตมา อยู่กับหลวงพ่อกับมหาปีนนั้นแหละเอ็งรู้ไว้ทำมาครบถ้วนหมดไม่ใช่ไม่ทำไอ้พวกเนี่ยพระอาจารย์ไม่สนใจ เพราะพระอาจารย์เชื่อมั่นว่าพระองค์สอนให้ อตตทา หิ อตตโน นาโถต้องพึ่งตัวเองพระอาจารย์ก็ต้องพึ่ง ตัวเองไม่หวังพึ่งใครต้องว่าอย่างนี้ แต่ใครช่วยก็ต้องขอให้เขามีส่วนบุญต้องว่าอย่างนี้เนี่ยให้รู้ไว้อย่าง นี้เพราะฉะนั้นเนี่ยนักปฏิบัติเนี่ยครบถ้วนเลยเอาตมาเอ็งนึกว่าเอาตมาเรียนตรี โท เอกเนี่ยไปอยู่กับหลวง พ่อกับมหาปีนท่านใช้หมดท่านบอกว่าท่านปฏิบัติทุกตัวอักษรเพียงแต่คิดนะไม่ได้ออกจากปากนะเราคิดใน ใจว่าเออ ที่เราเรียนตรี โท เอกมาเนี่ยแล้วอ่านพระไตรปิฎกมาเนี่ยมาใช้มาใช้หมดเลยหลวงพ่อกับมหาปี นวาระจิตท่านพูดออกมาเลยว่าเราปฏิบัติทุกตัวอักษร(หัวเราะ)เนี่ยให้รู้เอาไว้อย่างนี้เพราะฉะนั้นอย่างชื้อ อย่างตรงเพราะฉะนั้นพูดคำไหนก็ต้องเป็นคำนั้นเลยไม่มีคำเปลี่ยนแปลงเหมือนนมถดถอม

ก่อนเนี่ยพระเถระทั้งหลายพระอัญญาโกณฑัญญะท่านมาโมทนาเนี่ยพูดมาเป็นคำเดียวกันหมด เลยก็องค์ๆจะพูดกันโยมถ้าทำผิดนะโยมจะหนาวเลยให้โยมรู้ไว้อย่างเอาตมาเนี่ยเคยได้ยินได้ฟังโอวาท ของพระเถระทั้งหลายเพราะฉะนั้นพระอาจารย์จึงต้องสอนให้พวกลูกศิษย์ทั้งหลายให้ฉลาดอย่างชื้ออย่าง ตรงไม่ใช่เอาตมาพูดเล่นเพราะเอาตมามีประสบการณ์จริง เพราะฉะนั้นอย่าไปเที่ยวดันเดาอะไรไม่ใช่เรื่อง ของเราเอาตมาจึงบอกว่าเรื่องของเราเราไม่ยุ่งเรื่องของเราจะได้จบได้สิ้นไม่อย่างนั้นแล้วเราก็สร้าง ปัญหาให้แก่ตัวเองหรือทำทุกข์ให้เกิดขึ้นแก่ตัวเองเพราะฉะนั้นเราไม่ต้องไปคิดไม่ต้องไปสงสัยอะไรใคร จะอะไรดีหรือชั่วไม่สนใจเพราะใครทำใครได้ ใครทำดีก็ได้ดี ใครทำชั่วที่ไม่ได้ดีก็เพราะว่าต้องทำความดี ใช้หนี้ความดีเพราะเคยไปฆ่าความดีขโมยความดีประพฤติผิดความดีหลอกลวงความดีหลงความดีคน อื่นมาเป็นของตนเนี่ยเพราะอะไร เพราะไม่มีขันติต้องว่าอย่างนี้เห็นเค้าแล้วทนไม่ได้ปากมากตาหูหาขาว อยู่เรื่อยเลยต้องว่าอย่างนี้เพื่อจะไปขายขาว(หัวเราะ)ทั้งที่ถ้าขายขาวได้สตาจก็ดีไปหน่อยไอ้ที่ขาวไม่ดี เลยเนี่ยเสียเวลาตนเองด้วยเห็นไหมไปประกาศประโคมขาวจริงบ้างเท็จบ้างปรุงแต่งไปเนี่ยเป็นกรรม เป็นวิบากกรรมเพราะฉะนั้นให้ลูกศิษย์พระอาจารย์รู้ไว้ต้องฉลาดอย่างชื้ออย่างตรงเรื่องของเราเราไม่ยุ่ง เรื่องของเราจะได้จบได้สิ้นใครจะมาดีก็ช่างมาไม่ดีก็ช่างเถอะเราก็ปฏิสัณฐานตามธรรมเพราะเราเป็นพระ เราไม่มีอะไร(หัวเราะ)อนาลโยอย่างเดียวเอ็งจะมาหรือเอ็งจะฟังมัยถ้าเอ็งฟังก็ฟังไปข้าก็พูดให้ฟังเรื่อย เอ็งไม่ฟังเอ็งจะกลับไปข้าก็ไม่ว่าอีกเพราะเนี่ยประชาธิปไตยตัวจริงเนี่ยเห็นมัยแล้วก็ป็นธรรมาธิปไตย พระอาจารย์เคารพในธรรมใครไปใครมาก็จะแสดงแต่เรื่องธรรมของพระพุทธเจ้าของพุทธโอวาทให้ฟัง

เพื่อให้รู้ยิ่งเห็นจริงในธรรมที่ยังไม่รู้ ยังไม่เข้าใจเนี่ยให้รู้ให้เข้าใจเนี่ยผู้ฟังอาจตรงตามเห็นจริงได้ด้วยตัวของตัวเองนั่นนะรู้ได้ด้วยตัวของตัวเองเป็นปัจจัยตั้งด้วยเนี่ย เพราะฉะนั้นก็ขอให้วันนี้ก็ถึงคราวถึงสมัยแล้วอดกลั่นอดทนมาขั้นดิธรรมต้องว่าอย่างนี้ ชั้นดิเป็นธรรมสุดยอด ทำไมพระอาจารย์จึงว่าชั้นดิเป็นธรรมสุดยอดพระพุทธเจ้านั่นแหละเทศนาไว้เค้าเรียกโถวาทปาฏิโมกข์โน้นแหละตั้งแต่วันมาชบชวาโนน การไม่ทำบาปทั้งปวง การทำกุศลให้ถึงพร้อม การชำระจิตของตนให้ขาวรอบเนี่ย

การที่เราจะไม่ทำชั่วทั้งปวงเราจะทำยังไงเราก็ต้องมีชั้นดิธรรมนั่นแหละ อยากฆ่าเค้าก็อดกลั่นอดทนไว้ อยากขโมยเค้าก็อดกลั่นอดทนไว้ อยากประพฤติผิดบุตรภรรยาสามีเค้าก็อดกลั่นอดทนไว้ อยากหลอกลวงต้มตุ๋นอยากกินเหล้าเมายาก็อดกลั่นอดทนไว้ไม่ทำแล้วเราก็ไม่ทำชั่วได้ด้วยชั้นดิความอดทน การทำกุศลให้ถึงพร้อมพระพุทธเจ้าก็แสดงแล้วนั่นนะการทำกุศลให้ถึงพร้อมแล้วจะทำยังไงเราก็ต้องมีชั้นดินั้นแหละอีกไม่อยากจะให้ทานก็อดทนทำทานไป ไม่อยากรักษาศีลก็อดทนรักษาไป ไม่อยากประพฤติเนกขัมมะก็อดทนประพฤติเนกขัมมะไป ไม่อยากใช้ปัญญาก็อดทนใช้ปัญญาไป ขี้เกียจขี้คร้านไม่ทำความเพียรก็อดกลั่นอดทนทำความเพียรไป ทนอะไรไม่ได้ก็อดกลั่นอดทนให้ทนให้ได้ ไม่มีสัจจะก็อดทนให้มีสัจจะความจริงใจแก่ตัวเองแก่คนอื่น ไม่มีอธิษฐานปรารถนาเพื่อความพ้นทุกข์ก็อดกลั่นอดทนอธิษฐานให้ถึงความพ้นทุกข์ให้ได้ ไม่มีใจเมตตาใครในทานในศีลในเนกขัมมะปัญญาวิริยะชั้นดิ สัจจะอธิษฐานเมตตาในเมตตาที่อดทนให้มีเมตตาให้ได้ อุเบกขาวางเฉยในสรรพสิ่งทั้งหลายไม่ได้เราก็ต้องอดทนให้ได้นั่นนะจึงเรียกว่าการทำกุศลให้ถึงพร้อมเราก็ต้องทำตามชั้นดิธรรมเนี่ยคือทำตามบารมีอดทนทำตามบารมี เหมือนพระพุทธเจ้าเป็นปุถุชนธรรมดาาก่อนนี้ที่ยังไม่ได้รับพระพุทธพยากรณ์ พระองค์ก็อดกลั่นอดทนสร้างบำเพ็ญบารมี อุปบารมี ปรมัตถบารมีด้วยชั้นดิต้องเรียกอริวาสนะคุณ ชั้นดิอริวาสนะคุณเนี่ยอดกลั่นอดทนจนกระทั่งได้ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเนี่ยถือว่าสูงสุดแล้วสูงสุดคือได้เป็นพระพุทธเจ้า รองลงมาก็เป็นพระปัจเจกโพธิ์พุทธเจ้า รองลงมาก็เป็นพระอรหันต์สาวกเจ้าต้องว่าอย่างนี้แล้วก็พระอนาคามี พระสกิทาคามี พระโสดาบันเนี่ยเราจะทนได้ขนาดไหนเราก็ต้องทนให้ได้ ข้อใดข้อหนึ่งมีประโยชน์แล้วทีนี้เมื่อเราทำกุศลให้ถึงพร้อมได้หมายถึงว่าทำกุศลให้ถึงพร้อมด้วยชั้นดิธรรมแล้ว

มาถึงข้อที่ว่าการชำระจิตของตนให้ขาวรอบคือบริสุทธิ์เนี่ยทำยังไง เราก็ต้องทำจิตของเราให้ว่างไม่ยึดติดใดๆทั้งดีทั้งไม่ดีทั้งหมดเลยทั้งรูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ ธรรมารมณ์ที่เราเคยชอบใจหรือไม่ชอบใจทั้งชอบและไม่ชอบทั้งดีทั้งชั่วหรือทั้งบุญทั้งบาปก็ต้องทำจิตให้ว่างให้หมดเมื่อทำจิตให้ว่างได้แล้วทีนี้เราก็เป็นสุขแล้วเนี่ย เนี่ยเป็นพุทธโถวาทที่แท้จริงพระองค์ตรัสท่ามกลางพระอรหันต์สาวก ๑๒๕๐ พระองค์นั่นนะเมื่อคราววันมาชบชวาเค้าเรียกโถวาทปาฏิโมกข์เพราะเป็นพระสงฆ์สาวกที่เป็นพระอรหันต์ทั้งหมดเลยไม่ได้มีมนต์นัดหมายพระองค์เป็นอุปัชฌายะเป็นเอหิภิกขุแก่ภิกษุเหล่านั้นทั้งหมดเนี่ยพระองค์ตรัส ขนาดได้เป็นพระอรหันต์แล้วพระองค์ก็ยังให้โถวาทอีก สงฆ์ทั้งหลายจะได้จำเอาไปสอนเอาไปใครครวญเอาไปพิจารณาแล้วก็จะได้อเอาไปเทศนาให้เขาปฏิบัติกันเนี่ย แล้วไม่ต้องมีคำอธิบายเลยเหมือนกับพระองค์ตรัสสั้น ๆ อย่างเนี่ยการไม่ทำบาปทั้งปวงการทำกุศลให้ถึงพร้อมการชำระจิตของตนให้ขาวรอบเนี่ยแต่ภิกษุเหล่านั้นท่านเป็นพระอรหันต์ท่านยอมเข้าใจพูดสั้น ๆ ท่านก็รู้เรื่องแล้วแต่พวกโยมฟังกันไม่รู้ก็ครั้งแล้วเนี่ยพระอาจารย์ก็เทศน์มาไม่รู้ก็ครั้งทั้งมาพะวิสาชะอะไรเนี่ยก็ยังไม่ค่อยรู้เรื่องกันเลยเนี่ย(หัวเราะ)เพราะฉะนั้นก็ต้องอดทนฟังต่อไป(หัวเราะ)ฟังแล้วก็พยายามทำความเข้าใจว่าเนี่ยท่านอดทนฟังจนได้มรรคได้ผลต้องว่าอย่างนี้ไอ้ทีนี้เราอดทนฟังจนมีความเข้าใจแล้วเราจะพยายามทำความเพียรด้วยแล้วก็ต้องมีชั้นดิอดกลั่นอดทนให้ทำให้ได้ต้องว่าอย่างนี้แล้วเราก็จะ

เป็นผู้ที่พันทุกข์หมายถึงว่ามาพบคำสอนที่ดีของพระพุทธเจ้าแล้วอันเป็นพุทธโอวาทอันบริสุทธิ์ ต้องว่าอย่างนี้เพราะทุกคนก็เคยไปวัดวาไปวันมาฆะวิสาขะที่ไหนก็ช่างท่านก็เทศน์ท่านก็จะพูดถึงแต่ที่จะไปอธิบายเหมือนอาตมาเนียไปดูไม่มีนะ(หัวเราะ)ทางตำราเทศน์อ่านหนังสือแค่นั้นพอแล้วจบเอาเป็น ขนบธรรมเนียมประเพณี แต่อาตมาต้องการให้พวกโยมรู้ความจริงเพราะฉะนั้นเราก็อดทนมมา ถามว่า โยมทุกคนมีความอดทนไหมเนีย พระอาจารย์เชื่อมั่นว่ามีแน่เลย ทำไมพระอาจารย์จึงเชื่อว่ามีต้องถาม ทุกคนว่ามีอายุเท่าไรแล้วเนีย(หัวเราะ)ทนมีอายุมาถึงปุ่นนี้แล้วไม่อดทนก็ต้องทนไม่อย่างนั้นก็ต้อง อดทนต่อไปอีกทนไม่ไหวก็ตายเองต้องว่าอย่างนี้ ที่นี้เราอดทนทำความดีเนียไม่ต้องกลัวตายๆแล้วเรา ไปสู่สวดคือน้อยเราก็มืดมีธรรมแล้วเรารู้แนวทางของพระพุทธเจ้าแล้ว ทำจิตให้ว่างเย็น เดิน นั่ง นอน ภาวนาว่างๆจอร์มอัปความว่างคือจอร์มอัปพระนิพพานที่พระอาจารย์บอกแล้ว

ที่พระองค์บอกว่า สัพเพ ธัมมา อนัตตา พระองค์สรุปธรรมทั้งหมดเลยทั้ง๘๔,๐๐๐พระธรรมชั้นตรี ทั้งที่เป็นรูปธรรมทั้งที่เป็นอรูปธรรมทั้งที่เป็นสังขธรรมทั้งปรมัตถ์ธรรมสรุปลงว่า สัพเพ ธัมมา อนัตตา ว่างเปล่า สัพเพ ธัมมา อนัตตา อธรรม สิ่งที่ไม่เป็นธรรมก็ว่างเปล่าเนียพระองค์สรุปของพระองค์ไว้เอง เลยเนีย แล้วสาวกทั้งหลายทำไมไม่เอามาสอนกันต้องถามอย่างนี้ แล้วพวกเราทำไมเมื่อได้ยินได้ฟังแล้ว ทำไมเราต้องไปทำสิ่งที่ยากเมื่อเรารู้ได้ง่ายเข้าใจได้ชัด รู้ง่ายเข้าใจเร็วอย่างเนียเราก็ตอบเอาแล้วถูกต้อง เอาแล้วไม่ใช่ของยากไม่ต้องเสียเงินเสียทองเสียเวลาอะไรเลย เราทำงานเราก็กทำตามหน้าที่ของเรา เราเลิกงานก็ว่างต่อไปถึงไม่ว่างโยมก็ว่างแล้วเพราะโยมไม่มีอะไรที่ต้องว่าอย่างนี้แล้วก็ทำจิตให้มันว่าง เลยต้องว่าอย่างนี้เนียแล้วก็อดทนทำไปทุกวันทุกวันจนสังขมเข้ามีวิเศษอันชานาญที่นี้มันก็ทนได้หมดมี รูปมากก็ทนได้ทนต่อรูปทนต่อเสียง ทนต่อกลิ่น ทนต่อรส ทนต่อสัมผัสได้ ตาเห็นรูปก็อดทนอดทนไว้ สงบเสงี่ยมเอาไว้ที่เรียกว่าขันติโสรัจจะนี่ไปฟังคำว่าโสรัจจะแปลว่าความสงบเสงี่ยมเดี๋ยวนีก็ว่าขันติ ธรรมอันเดียวที่สวดอดแล้วที่นี้เมื่อพระพุทธเจ้าสอนเพื่อให้รู้ง่ายเข้าใจเร็วขึ้นว่าอดทนเพื่ออะไรอดทน เพื่อให้สงบเสงี่ยมด้วยความสงบเสงี่ยมคือไม่ต้องไปยุ่งกับแก่นั่นเองความหมายของพระองค์ก็คือไม่ให้ ไปยุ่งกับใครไม่ยุ่งกับรูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ ธรรมารมณ

ตาเห็นรูปรู้รูปแล้วก็อดทนอดทนไว้สงบเสงี่ยมเอาไว้รูปนั้นก็จะได้ไม่มากระทบใจเรา ใจเราก็จะ ไม่ไปกระทบติดกับรูป จิตของเราก็จะได้ว่างจากรูปจิตเราจะได้บริสุทธิ์จากรูปจิตเราจะได้วิมุติหลุดพ้น จากรูป หูเราได้ยินเสียงรู้เสียงแล้วก็อดทนอดทนไว้สงบเสงี่ยมเอาไว้เสียงเหล่านั้นจะได้ไม่มากระทบใจ เรา ใจเราก็จะไม่ไปกระทบติดที่เสียง จิตเราก็จะได้ว่างจากเสียงจิตเราจะได้บริสุทธิ์จากเสียงจิตเราจะได้ วิมุติหลุดพ้นจากเสียง จมูกเราได้กลิ่นแล้วรู้กลิ่นแล้วก็อดทนอดทนไว้สงบเสงี่ยมเอาไว้ กลิ่นจะได้ไม่มา กระทบติดที่ใจเรา ใจเราก็จะได้ไม่ไปกระทบติดที่กลิ่น จิตเราก็จะได้ว่างจากกลิ่น จิตเราจะได้บริสุทธิ์จาก กลิ่น จิตเราจะได้วิมุติหลุดพ้นจากกลิ่น ลิ้นเราได้รสแล้วรู้รสแล้วก็อดทนอดทนไว้สงบเสงี่ยมเอาไว้ รส เหล่านี้จะได้ไม่มากระทบติดที่ใจเรา ใจเราก็จะได้ไม่ไปกระทบติดที่รส จิตของเราก็จะได้ว่างจากรส จิต เราจะได้บริสุทธิ์จากรส จิตเราจะได้วิมุติหลุดพ้นจากรส กายเราได้สัมผัสแล้วรู้สัมผัสแล้วก็อดทนอดทน ไว้สงบเสงี่ยมเอาไว้สัมผัสเหล่านั้นจะได้ไม่มากระทบติดที่ใจเรา ใจเราจะได้ไม่ไปกระทบติดที่สัมผัส ใจ เราก็คจะได้ว่างจากสัมผัส จิตเราจะได้บริสุทธิ์จากสัมผัส จิตเราจะได้วิมุติหลุดพ้นจากสัมผัส ใจเราได้ ธรรมารมณแล้วรู้ธรรมารมณแล้วรู้ว่าธรรมารมณเหล่านี้ก็ไม่เที่ยงเปลี่ยนแปลงเสื่อมสลายไม่มีตัวตน ธรรมารมณเหล่านั้นจะได้ไม่มากระทบติดที่ใจเรา หมายถึงเราก็อดทนอดทนไว้สงบเสงี่ยมเอาไว้ไม่ไป ยุ่งกับธรรมารมณ จิตของเราก็จะได้ไม่มีธรรมารมณ ธรรมารมณก็ไม่มาอยู่ในจิตเรา จิตเราก็จะได้ว่าง

จากธรรมารมณ จิตเราจะได้อบรมจิตจากธรรมารมณ จิตเราจะได้อบรมจิตหลุดพ้นจากธรรมารมณ
 เนี่ยเห็นมัยพระพุทธเจ้ามีนัยยะชักย้ายถ่ายเทเนี่ยก็มีลงได้หมดเลย

ที่พระพุทธเจ้าว่าถ้ามีใครมาอ้างว่าเป็นธรรมนี้เป็นวินัยเป็นคำสอนเราตถาคตท่านทั้งหลายอย่า
 ฟังเชื่อก่อน ต้องมาเทียบในพระสูตรมาลงกับพระวินัยทั้งอรรถะพยัญชนะไม่คลาดเคลื่อนจึงจะลง
 ความเห็นว่าอันนี้เป็นธรรม อันนี้เป็นวินัย อันนี้เป็นธรรมคำสอนของเราตถาคต ถ้าเทียบไม่ได้กับพระ
 สูตรไม่ลงกับพระวินัยทั้งอรรถะพยัญชนะคลาดเคลื่อนเรื่องทั้งหลายฟังรู้อย่างนี้ไม่ใช่ธรรมไม่ใช่วินัยไม่ใช่
 ธรรมคำสอนของเราตถาคตท่านผู้จำมาผิดแล้วเนี่ยต้อง ฉะนั้นเราก็ออ! หยิบอะไรขึ้นมาก็ลงได้หมด
 ต้องว่าอย่างนี้เพราะเป็นธรรมของพระพุทธเจ้าเป็นธรรมอันบริสุทธิ์เราจะได้อบรมธรรมอันบริสุทธิ์เป็นยังง
 มันเข้าได้เหมือนกับยาตำระแพทไปได้หมดความบริสุทธิ์อยู่ที่ไหนมันก็เข้าไปช่วยเสริมให้ดีขึ้นต้องว่า
 อย่างนี้ถ้าใจเราบริสุทธิ์หรือมีความบริสุทธิ์อยู่ที่ไหนก็บริสุทธิ์จากรูปเราก็ดูไม่มีทุกข์เพราะรูป(หัวเราะ) ได้
 ยินเสียงก็บริสุทธิ์จากเสียง ได้กลิ่นก็บริสุทธิ์จากกลิ่น ได้รสก็บริสุทธิ์จากรส ได้สัมผัสก็บริสุทธิ์จากสัมผัส
 ธรรมารมณก็บริสุทธิ์จากธรรมารมณเนี่ยที่แรกเราก็ดอกถนัดทนไปก่อนที่หลังมันอดทนจนชำนาญ
 แล้วที่นั่นมันก็ว่างไปสงบไปว่างสงบ ว่างสงบคือรู้สงบนั่นเองต้องว่าอย่างนี้รู้สงบเพราะตัวรู้มันสงบแล้ว
 พลอยว่างด้วยพลอยสงบไปด้วยที่นี้เราก็จะเข้าแล้วว่าอ้อ! ชั้นตินั้นแหละเป็นต้องเรียกว่าชั้นติมรรคเป็น
 มรรคใช้ชั้นติเป็นมรรคแล้วเป็นหัวหน้าเลย

ที่นี้เราเห็นอะไรรู้อะไรก็เอาชั้นติเป็นหัวหน้าอดทนไว้บอกจิตมันอดทนไว้สงบ
 เสื่อมเอาไว้เนี่ยเราก็ก็นึกว่าเราได้ปฏิบัติตามพระพุทธโอวาทแล้วเห็นมัยเนี่ยที่นี้เอาชั้นติเป็นใหญ่เป็น
 ชั้นติธรรมแล้วเราก็จะได้เห็นเอ๊ะ! ไม่ยากนี่ที่เขาพูดกันอย่างนั้นอย่างนี้มันยากไปหมดเอ๊ะ! นี่ที่พระองค์
 ทรงแสดงไว้ว่าบาทหนึ่งคาถาหนึ่งก็เป็นนิยามนิกรรมนำสัตว์ให้พ้นจากทุกข์ได้แล้วอ้อ! มันจริงอย่างนี้
 เนี่ยจะได้อบรมเอา! พระอาจารย์เนี่ยท่านเอาของจริงของพระพุทธเจ้ามาบอกเรา แล้วก็ไปได้จริง ๆ อดทน
 จนนิพพานเลยต้องว่าอย่างนี้ แล้วไม่สูงสุดได้ยังไงแล้ว เมื่อเป็นไปได้ออดทนให้มันว่างต้องว่าอย่างนี้ถ้า
 เราอดทนให้ว่างแล้วจิตมันว่างได้ทั้งภายในภายนอกจนว่างบริสุทธิ์นั้นแหละสุดยอดแล้วสุดยอดของ
 ธรรมคือชั้นติธรรมนี้แหละอดทนจนนิพพานเลยต้องว่าอย่างนี้ เห็นมัยเราจะเห็นว่าอ้อ! ไม่ธรรมดาเลย
 ชั้นติคำเดียวของพระพุทธเจ้านี้เหมือนที่พระอาจารย์สอนโยมมานั้นนะเรื่องทานก็ไปนิพพานได้ศีลก็ไป
 นิพพานได้เนกขัมมะปัญญาวิริยะตอนนี้มาถึงชั้นติก็นิพพานได้พุทฺธนี้ก็สัจจะก็ไปนิพพานได้อีกเหมือนกัน
 (หัวเราะ)แต่ละเรื่องเนี่ยนิพพานได้หมดไม่ว่าพระอาจารย์จะหยิบอะไรขึ้นมาเพราะอะไร เพราะพระ
 อาจารย์รู้จักต้องว่าอย่างนี้เพราะพระอาจารย์รู้จักนิพพานจึงแสดงอะไรขึ้นมาหยิบอะไรขึ้นมาก็ลง
 นิพพานได้หมดเนี่ยแน่ใหม่ต้องมีกำลังมีสติปัญญา มีความสามารถต้องว่าอย่างนี้หรือมีวิเศษความชำนาญ
 รวดเร็วหยิบอะไรขึ้นมาก็รู้แจ้งแทงตลอดลงนิพพานได้หมดว่างหมดเลยต้องว่าอย่างนี้นิพพานัง ปรมมัง
 สุกญญังว่างหมดเลย

นั่นแหละที่พระองค์แสดงเป็นขั้นเป็นตอนจัดวางระเบียบไว้นั้นแหละก็เพื่อให้ทุกคนทำปฏิบัติไป
 ก่อนไม่ให้เชื่อพระพุทธเจ้าเมื่อปฏิบัติไปแล้วทำสุดมันก็จะบังเกิดเห็นเองรู้อเอง อ้อ! แต่ละอย่างก็
 ยังไปนิพพานได้เลยเนี่ยเพราะจิตเราว่างแล้วบริสุทธิ์แล้ว เมื่อจิตบริสุทธิ์จะทำอะไรก็บริสุทธิ์เนี่ย
 เพราะฉะนั้นเราจะเห็นว่าคำสอนของพระพุทธเจ้าไม่ยากเห็นมัย แม้แต่เรื่องนิพพานัง ปรมมัง สุกญญัง
 นิพพานัง ปรมมัง สุขขังถ้าจิตเราว่างขณะนี้เวลานี้ได้ยวนี้ขณะมีชีวิตอยู่ เราก็สุขแล้วเย็น เติบ นัง นอน
 จิตเราว่างแล้วไม่มีพันธะผูกพันไม่กังวลไม่ห่วงใยไม่อาลัยอาวรณ์ในรูป ในเสียง ในกลิ่น ในรส ใน

โกฎฐัพพะ ในธรรมารมณเไม่หวังใยตัวเอง ตัดทิ้งเลยตายก็ทิ้งเลยนั้นนะที่สุดของมันแล้วต้องว่า
 อย่างนี้เป็นปรมัตต์ด้วย ไม่ต้องกล่าวไปถึงพ่อแม่พี่น้องบุตรภรรยาสามีทรัพย์สินสมบัติอะไรเนี่ยที่จะไม่
 ทิ้งไม่มี คำว่าที่จะไม่ทิ้งไม่มีคือที่ไม่ว่างไม่มี(หัวเราะ)ไ้อ้วงก็คือทิ้งนั้นแน่ทิ้งแล้วว่างหรือเปล่าต้องถาม
 พวกโยมทิ้งไปก็คนกันแล้วเนี่ย(หัวเราะ)แล้วว่างกันบ้างหรือยังเนี่ย.....ยังไม่เอาอีกเนี่ยก็หาทุกข์หาโทษ
 ใส่ตัวเพราะยังไม่ว่างเนี่ยเลยไปนิพพานยังไม่ได้เลยเนี่ยยังต้องไปใช้เวรใช้กรรมกันอีกเนี่ยของจริงเป็น
 อย่างนี้ถ้าเราว่างได้จริง ๆเราไปนิพพานได้ต้องว่าอย่างนี้ ไ้อันนี้ยังไม่อยากว่างเลยเนี่ยยังไม่อยากไป
 นิพพานกันเลยเนี่ยยังจะต้องไปใช้เวรใช้กรรมเค้าเลยเนี่ยทิ้งขว้างเขามากก็ภพก็ชาติแล้วก็ยังไม่รู้เนี่ยไม่รู้
 ว่าจะใช้เวรใช้กรรมเค้าหมดเมื่อไหร่ก็ยังไม่รู้อีกเนี่ยถ้าเราทำจิตว่างได้ก็ตัดทิ้งหมดเลยเพราะอะไรเพราะ
 ปัจจุบันเราว่างแล้วอดีตก็พลอยว่างด้วยเพราะเราไม่ได้คิดถึงมันอนาคตที่ยังไม่มาก็ว่างไปด้วยเพราะเรา
 ไม่ได้ไปคิดถึงอนาคตเพราะปัจจุบันเราว่างเห็นมัยต้องคิดอย่างนี้ นิพพานัง ปรมมัง สุขขังเรายีน เติน นัง
 นอนเป็นสุขแล้วเพราะอะไรเพราะนิรามิสสุขเกิดขึ้นในใจไม่ต้องไปอาศัยรูป เสียง กลิ่น รส โกฎฐัพพะ
 ธรรมารมณเแต่จิตเขาเรียกมันเป็นสันติสุข คำว่าสันติสุขในจิตหมายถึงว่ามันเป็นอนุปริวิเวกแล้ว จิตสังัด
 จากอารมณ์ทั้งหมดเลยต้องว่าอย่างนี้อารมณเใด ๆไม่สามารถเข้ามาท่อกวนใจเราได้ไม่มีอำนาจเหนือใจ
 ต้องว่าอย่างนี้ นั้นแหละจึงรู้ว่าเออ! นิพพานัง ปรมมังสุขขังแล้วต้องว่างแล้วก่อนนั้นมีนั้นมียี่มีรูป มีเสียง มี
 กลิ่น มีรส มีโกฎฐัพพะ มีธรรมารมณเเนี่ยมีกิเลสต้องว่าอย่างนี้ พระพุทธเจ้าเรียกว่ากิเลสคาม
 เพราะฉะนั้นเราไม่มีรูป เสียง กลิ่น รส โกฎฐัพพะ ธรรมารมณเแสดงว่าเราไม่มีกิเลส จิตอยู่เหนืออารมณ์
 ก็อยู่เหนืออาสวะจิตอยู่เหนือเวทนาไม่สุขไม่ทุกข์ไม่ดีใจไม่เสียใจไม่ต้องอุเบกขาเห็นมัย จิตเราว่างแล้วก็
 ไม่มีสังโยชน์ร้อยรัดใจเพราะสิ่งที่ร้อยรัดใจเราที่เรียกว่าสังโยชน์ก็คืออารมณ์นี้แหละ ถ้าจิตเราว่างแล้ว
 ก็เลยรูปฌาน อรูปฌานไปแล้วไ้อพวกมีฌงมีฌานห้วงฌงห้วงฌานนี้ไปไม่รอดหรือกไ้อพวกนี้
 พระพุทธเจ้าเก่งกล้าสามารถสร้างบารมี อุปบารมี ปรมัตตบารมีเป็นฤาษีชีไพรสำเร็จจกญญา๕ สมบัติ
 ๘ มากทุกชาติ ๆก็ยังไม่ได้อิสดาบันเลย แล้วพวกนี้ไปเห็นดีเห็นงามอะไรกัน ไปพากันติดฌงติดฌาน
 อะไรกันเนี่ย(หัวเราะ)ต้องติดว่างเนี่ย ว่างให้ได้ ภาวนาอะไรก็ไปเมตตาภาวนาให้รักภาวนาแต่ถามว่าไป
 ภาวนาอะไร ภาวนาแปลว่าทำให้มีให้เป็นขึ้นมาแต่เราไปทำอะไรให้มีให้เป็นขึ้นมาก็มีแต่โทษมีแต่ทุกข์
 ทิ้งนั้นต้องภาวนาให้ว่าง

คำว่าภาวนาให้ว่างก็คือใหม่ ๆก็ภาวนาว่าง ๆๆไปก่อนนัย ที่หลังมันว่างจริง ๆก็ไม่ต้องภาวนา คือ
 เลยภาวนาไปแล้ว วิมุติหลุดพ้นจากภาวนาไปแล้ว ไ้อพวกนั้นยังไปไม่รอดหรือกยังไปไม่ถึงไหนเนี่ย
 เพราะฉะนั้นเราก็ต้องรู้ไว้เนี่ยรู้ว่างรู้ดับเลยไปนิพพานจริง ๆสัมมาทิฏฐิเห็นชอบก็ไม่มี ไม่มีความเห็นแล้ว
 อดทนจนว่างไปแล้วเพราะเราปฏิบัติขั้นตติมาเนี่ยหมายถึงวันนี้เราพูดถึงขั้นตติก็ต้องเอาขั้นตติมาเป็น
 หัวหน้าเราต้องยกขั้นตติให้เป็นใหญ่เป็นประธานหรือเป็นพละมีกำลังต้องว่าอย่างนี้พลังว่างหมดเลย
 เหมือนกับเราอดกลั้นอดทนที่หนึ่งก็ว่างที่หนึ่งอุเบกขาที่หนึ่งได้กำไรสองอย่าง หรือเราวางเฉยที่หนึ่งก็
 ได้ว่างที่หนึ่งได้ขั้นตติอดทนที่หนึ่งหรือเราว่างก็ได้ทั้งขั้นตติด้วยได้ทั้งอุเบกขาด้วยเนี่ยเห็นมัย พระพุทธเจ้า
 แสดงไว้มีหลายนัยแต่เมื่อเราเข้าใจว่างซะแล้วก็ทุกอย่างไม่มีอุปสรรคเลยต้องว่าอย่างนี้ คำว่าไม่มี
 อุปสรรคเลยก็คือไม่มีอุปสรรคในการที่จะทำให้ว่างหมดเลยทั้งอุปสรรคก็ไม่มีต้องว่าอย่างนี้เมื่อมันว่างได้
 แล้วนั้นนะว่างทั้งภายในภายนอกนั้นนะบริสุทธ์ ที่แรกเราก็ต้องอดทนใช้ขั้นตติธรรมไปขั้นตติก็เลยเป็น
 มรรคเป็นหนทางที่จะพาเราพ้นทุกข์ ที่นี้พอมันอดทนได้ทนได้แล้วพอมันสั่งสมความว่างจนว่าง ๆจน
 เคยชินเนี่ยมันมีวิสัยชานินาญเนี่ยไม่ต้องทนแล้วนั้นแหละถือว่าสุดยอดแล้วเนี่ย

อดทนทำจิตของเราให้ขาวรอบคือบริสุทธิ์สะอาดหรือทำจิตเราให้ว่างนั่นเองแต่
 ความหมายของพระพุทธเจ้าว่าที่เขาแปลเป็นจากบาลีว่าชำระจิตของตนให้ขาวรอบนั้นก็คือความว่าง
 เนี่ย ถ้าไม่ว่างแล้วจะไปทำยังไงให้มันขาวต้องถามอย่างนี้(หัวเราะ)มันมีแต่ขยะอารมณ์มะเร็งอารมณ์ก็
 คืออารมณ์นั้นแหละเป็นขยะอารมณ์หรืออัสวัคขญาณก็คือทำอารมณ์ให้สิ้นไป ขยะญาณคือขยะ ขยะก็
 คือขยะ ญาณก็คือรู้มันทำความรู้ให้สิ้นไปเลย ขยะอารมณ์เนี่ย ขยะความรู้มันแหละที่เราเรียนศึกษามา
 ตั้งแต่เด็กจนแก่ปุ่นนี่นะขยะทั้งนั้นเลยต้องว่างไปให้หมดต้องว่าอย่างนี้ ที่นี้มันจะได้ไม่ลังเลสงสัย
 เรียนดอกเตอร์ เรียนเอกอะไรเนี่ยขยะทั้งนั้นเพราะไม่ว่างทำจิตให้ว่างไม่ได้เพราะอะไรทำไมไม่ได้เพราะ
 ขณะเรียนรู้นั้นแล้วก็ยังไมยอมรับความจริงยังติดอยู่ยังติดอยู่ในความรู้ ยังติดอยู่ในญาณในรู้อีก
 เพราะฉะนั้นต้องยอมรับความจริงว่าปัญญาคือเหตุผลที่ถูกต้องนั้นแหละก็อนิจจังญาณ ความรู้ที่มีความ
 ชำนิชำนาญมีความเชี่ยวชาญแล้วก็อันตตาไม่มีตัวตน จิตต้องยอมรับทั้งปัญญาและญาณเนี่ยจึงจะจบ
 การศึกษาที่เรียกว่าเสขะเพราะส่วนมากไม่รู้กันตรงเนี่ยไปถามเปรียญประโยคถ้าไม่ได้แทงตลอดก็รู้
 ไม่ได้(หัวเราะ)สึกกันมามีลูกมีเมียกันเยอะเยอะไปบางคนก็ถึงกับปลอมตัวกันไปเที่ยวกลับเที่ยวบาร์
 กันลงหนังสือพิมพ์ก็ยังมี ฉะนั้นเนี่ยเราจะเอาแน่นอนเห็นเขาเรียนสูงแล้วสูงอะไรแต่ใจต่ำยังไม่ได้ทำตาม
 ความรู้ให้สูงขึ้นมามาทำคุณค่าให้เกิดขึ้นมาเพราะอะไร เพราะทำจิตให้ว่างไม่ได้ทำจิตให้เข้าถึงนิพพาน
 ไม่ได้ต้องว่าอย่างนี้

นิพพานัง ปรมัง สุตฺตญฺยังทำให้งว่างให้สูญไม่ได้เหมือนกับที่พระองค์ว่าไปฐิละเปล่าเนี่ยมาแล้ว
 ไปฐิละคัมภีร์เปล่ามาแล้ว คัมภีร์เปล่านั่งแล้ว คัมภีร์เปล่าไปแล้วความจริงพระองค์สอนนะคือสอนให้งว่าง
 ไม่ให้ยึดติดพระไตรปิฎกเพราะท่านไปฐิละนี่ท่านจำทรงพระไตรปิฎกมาเกิดมาทันสมัยพระพุทธเจ้าก็
 พระองค์ ๆ จำทรงพระไตรปิฎกหมด แต่ยังไม่ได้อ่านมัน แต่ยังจำทรงพระไตรปิฎกได้เนี่ยคือยังไม่ว่าง
 เต็มใจว่าเออ! พระอาจารย์ไปว่าท่านได้ยังไงว่าท่านเปรียญประโยค หรือดอกเตอร์ ปริญาอะไรเนี่ย
 ทำไมก็พระอาจารย์ไม่ให้ความสำคัญเพราะอะไร ก็เพราะพระพุทธเจ้าสอนพระไปฐิละให้งว่างแต่ไปฐิละก็
 ยังไม่ว่างเลยต้องว่าอย่างนี้(หัวเราะ)ขนาดจำทรงพระไตรปิฎกนะยังว่าไปฐิละเปล่าคำว่าเปล่าก็คือให้งว่าง
 เปล่านั้นแหละไปฐิละรู้ไม่ทันแต่ก็ยังมึนโง่ติดปะปะนะทั้งเลยมีลูกศิษย์ ๕๐๐ คน ทั้งเลยแล้วไปเสนาสนะ
 ป่าพอดีไปเจอพระที่อยู่ในป่าล้วนแล้วแต่เป็นพระอรหันต์หมดเลยแม้กระทั่งสามเณรองค์สุดท้ายก็เป็น
 พระอรหันต์ไปอ้อนวอนขอร้องพระเถระจนอนุเคราะห์ไล่ ๆ ไปจนกระทั่งถึงสามเณรองค์สุดท้ายสามเณรไม่มี
 ที่ส่งต่อแล้วก็บอกจะเชื่อสามเณรหรือ(หัวเราะ)เชื่อสิสามเณรลองว่ามางั้นลงสระอ้าว! เชื่อสามเณรพอ
 เห็นว่าชายสงบลงน้ำแล้วก็อ้าวขึ้นมาก็ขึ้นมาบอกเหี้ยมีงู ปิตชะ๕ เหลือ๑ ท่านแค่นี้เลยเข้าใจเลยอ้อ!
 เนี่ยให้ดูจิตเราให้งว่างจากอารมณ์ทั้งหมดเลย ให้งว่างจากการเห็นคำว่า รุกก็คือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ
 เนี่ยให้ปิตชะ๕ รุกคือปิตตา หู จมูก ลิ้น กายให้รู้ทางจิตก็หมายความว่าไม่ให้ไปรับรู้เรื่องราวรูป เสียง กลิ่น รส
 โผฏฐัพพะ ธรรมารมณ์ก็คือไม่ให้ไปสนใจอารมณ์ทำจิตให้งว่างจากอารมณ์อย่างเดียว แค่นี้ท่านบรรลุ
 พระอรหันต์เลยเพราะท่านเรียนมา จำทรงพระไตรปิฎกสำเร็จง่ายใหม่เนี่ย เพียงแต่สามเณรบอกแค่นี้
 เองบอกเหี้ยมันมี๖ รูปิตชะ๕ เหลือ๑ เนี่ยแค่นี้ท่านบรรลุพระอรหันต์(หัวเราะ) พวกโยมก็เอาบ้างซิเนี่ย
 ปิตมันให้หมด(หัวเราะ)เห็นก็ทำเป็นไม่เห็นเลยทำปิตตาไม่ต้องไปทำเป็นปิตจริง ๆ นะเดี่ยวใครมันจะมา
 ขโมยอะไรต่อมิอะไรแม้หลับตาแล้วยังหวงเนี่ยใครมาขโมยของกูอีก(หัวเราะ)ยังหลับไม่ลงอีก หูกก็ตะแคง
 หูใครว่ากูอีกหรือเปล่านะ(หัวเราะ)เรื่องใหญ่เล็กให้หมดปิตให้หมดไม่รับรู้รับทราบแล้วใครจะปนใครจะว่า
 อะไรกูไม่ฟังแล้วกูต้องทำจิตให้งว่างแล้วเนี่ยพระอาจารย์ท่านก็อธิบายให้ฟังเนี่ยแต่ในพระไตรปิฎกท่านก็
 ไม่อธิบายอย่างที่พระอาจารย์บอกเนี่ยท่านบอกแค่นี้พอแล้วไปฐิละได้สำเร็จเป็นพระอรหันต์แล้วโดยที่

ไม่มีคำอธิบายต่อไปเนี่ยพระอาจารย์จึงมาอธิบายให้โยมฟังว่าการที่ให้ปิดตา ปิดหู ปิดจมูก ปิดลิ้น ปิดกายคือไม่ให้ไปรับรู้อารมณ์คือให้จิตว่างจากอารมณ์แค่นี้ พอจิตว่างจากอารมณ์ก็คือว่างจากอาสวะนั่นเองเห็นมีย่นมียคนมีปัญญาเข้าถึงใจเร็วขึ้นนะบรรลุประอรหันต์อย่างง่ายดายเลยแล้วทำไมพระอาจารย์มาอธิบายให้โยมฟังเนี่ยขนาดท่านไม่ได้อธิบายท่านยังรู้เลยไอ้เนี่ยขนาดอธิบายจะๆอย่างนี้ถ้ายังไม่รู้ให้มันรู้เรื่องไปเนี่ย ไม่ไปไต่ยังงั้นเนี่ย ขอให้เอาจริงอย่างเดี๋ยวดอกกลั่นอดทนถูกต้องพยายามปิดตาปิดหูให้ได้อดทนปิดนะ ทุกที่มันเคยชอบไปดูไปผ่อที่นั่นที่นี้คร่าวเนี่ยอดกลั่นอดทนไม่ไปดูไม่ไปผ่อแล้วไม่ไปฟังแล้วอะไรต่ออะไรไม่เอา อดกลั่นอดทน นี่ก็จะได้เข้าสู่อสังขตธรรมอันนี้ใจให้ชนิดเป็นหัวหน้าเป็นขันตีพลังที่เราจะต้องใช้ชนิดมาดำเนินเอามาเป็นมรรคเป็นหนทางที่ดำเนินของจิตที่จะไปสู่พระนิพพานคือความสิ้นทุกข์ทั้งปวง เห็นมียเนี่ยง่าย ๆ ไม่ไช่ยาก ยากเพราะเราไม่รู้แล้วก็ไม่มีผู้รู้มาบอกเร่อีกไอ้เราก็สะเปะสะปะคลำทางเค้าเรียกสลัดปราคมาหรือตามอดคลำข้างเรื่อยไปแต่ยังดีมาสะเปะสะปะ(หัวเราะ)เจอพระอาจารย์เข้าถือว่ายังมีบุญเกาอยู่บ้างต้องว่าอย่างนี้แล้ว เราก็เอาง่าย ๆ เนี่ยเอาอุบายง่าย ๆ ที่พระองค์สอนไปฐิละเปลา่เนี่ยเห็นมียความจริงพระองค์ก็สอนพูดไม่ได้โกหกมดเท็จอะไรเลยก็บอกไปฐิละเปลา่คือคัมภีร์ว่าง(หัวเราะ)มาแล้ว นั่งแล้วไปแล้วเนี่ยท่านก็เกิดหิริโอตตปัสวาทของเราเนี่ยขนาดจำทรงพระไตรปิฎกมาทั้งหมดเลยยังหาว่าเป็นคัมภีร์เปล่าคัมภีร์ว่างอีกเฮ้ย! มันเป็นเพราะเราไม่ได้มรรคไม่ได้ผล ทั้งเลยที่นี้เสียเวลาที่นี้ก็ไปหาไปเจอสามเณรท่านฉลาดวิธีการ คำว่าฉลาดวิธีการคือฉลาดในการสอนการบอกง่าย ๆ มาถึงขนาดเป็นพระเถระจบพระไตรปิฎกเนี่ยจะพูดมากทำอะไร(หัวเราะ)สามเณรสอนสั้นเนี่ย แล้วก็พูดเหมือนกับว่า แต่ไม่ได้ว่าหรอกของจริงเพราะเหยี่ยมันมีจริงมันมีมาตั้งแต่ก่อนพุทธกาลจนกระทั่งถึงทุกวันนี้ก็ยังมีเหยี่ยอยู่เนี่ย(หัวเราะ)ถ้าใครไม่รู้จักเหยี้ยก็จะได้ว่ามันมีจริงนะ เหยี่ยมันฉลาดต้องว่าอย่างนี้ มันทำจริงไว้ถ้าใครไปปิดอย่างนั้นอย่างนี้จะได้อะไรรอดได้มันหาทางออกได้จะได้ไม่ตายที่มันทำจริงไว้มากก็เพื่อหาทางออกเพื่อหาอยู่หากินของมันนั่นแหละ ตานี้บอกให้ปิดไว้หมดเลยนั่นแหละ ถ้าการจะจับเหยี้ยได้ก็คือจับจิตเพราะตัวมันคิดดีบ้างไอ้เนี่ยพระอาจารย์ว่ายิ่งกว่าเหยี้ยอีกชื่อมันเหยี่ยมันไม่ได้ทำบาปแต่คนเหยี้ยนี้ทำบาปไม่ดี(หัวเราะ)ต้องซัดลงไปแบบเนี่ยให้กลัวมาก ๆ ขึ้นแหม! พระอาจารย์ท่านเทศน์หนัก.. ไม่ใช่หนักเทศน์ไปตามธรรมชาติเพราะของมีจริง(หัวเราะ)เป็นคำพูดที่ไม่น่าฟังแต่เป็นคำพูดที่สิ้นทุกข์พระองค์แสดงไว้ในพระไตรปิฎกนะ คำไหนที่เป็นคำไพเราะเพราะพริ้งที่เป็นคำโครงกลอนอะไรแต่ไม่ใช่ทางพันทุกข์พระองค์ก็ไม่ตรัส แต่คำไหนที่ไม่ชอบใจแต่ใครฟังแล้วไม่ชอบใจแต่เป็นทางพันทุกข์พระองค์ก็ตรัสเหยี่ยมืออยู่ในพระไตรปิฎกเนี่ยเพราะฉะนั้นเอาตมาเหยี่ยพูดไม่ผิดหรอกแล้วก็ไม่เจตนาว่าโยมด้วยเอาของจริงมาสอนต้องว่าอย่างนี้ เพราะฉะนั้นเห็นมันก็จะได้นึกถึงพระอาจารย์เลยนึกถึงพระพุทธเจ้าเลยว่าเนี่ยขนาดจำทรงพระไตรปิฎกแล้วเนี่ยยังเสร็จเลย เนี่ยถ้าไม่ได้เหยี้ยช่วยไว้จะไปนิพพานไม่ได้หรอก(หัวเราะ)เอาเหยี้ยมาเป็นมรรคต้องว่าอย่างนี้ เป็นหนทางปฏิบัติเพื่อความพ้นทุกข์ให้ว่างให้หมดเนี่ยจำเอาไว้ให้ดีนะ เนี่ยขันตีอดกลั่นอดทนนั้นต้องทนให้ได้(หัวเราะ)โดนคำนี้เข้าไปอัดเข้าไปจะโกรธก็ยังไม่โกรธไม่ได้ก็ต้องว่าอย่างนี้ ต้องทนฟังไปเนี่ยเออ! พระอาจารย์พูดไปเนี่ยมีเหตุมีผลแล้วก็เอาของจริงมาพูดตามนัยพระไตรปิฎกไม่ผิดพระพุทธโฆษาด้วยแท้จริง ๆ ต้องว่าอย่างนี้ ต้องว่างให้ได้ชาตินี้ต้องไปนิพพานให้ได้ คนอื่นว่าเราพ่อแม่หรือใครด่านี้โกรธเลยต้องฆ่าทิ้งเลยเนี่ยแต่พระอาจารย์ให้เราให้เราไปนิพพานเนี่ยเราจะเอาหรือเปล่าให้เราสิ้นทุกข์เนี่ยไอ้เนี่ยทำให้เราเจ็บอกเจ็บใจทำให้เรากินไม่ได้นอนไม่หลับพยายามมันอีกแต่พระอาจารย์นี่ว่าเราสอนเราท่านเชิญเราให้ไปนิพพานก็ดูจิตเจตนาพระอาจารย์กับไอ้ที่ว่าเราก็เจตนามันเหมือนกันมียก็ไม่เหมือนกันเห็นมีย ที่พระพุทธเจ้าว่าผู้ซึ่งชุ่มทรัพย์ให้ใจ(หัวเราะ)แต่ชี้ไปที่เหยี่ยโน่นนะชุ่มทรัพย์คือพระนิพพานอริยทรัพย์สูงสุดต้องว่าอย่างนี้ถ้าใครได้ใคร

พบแล้วก็ไม่เวียนว่ายตายเกิดแล้วเนี่ยเพราะฉะนั้นเราเนี่ยก็อดกลั้นอดทนไปจนกระทั่งนิพพานให้ได้เนี่ยตามเอียงอย่างตามแนวทางที่พระพุทธเจ้าสอนตามแนวทางที่พระอรหันต์เจ้าดำเนินมา ที่พระอาจารย์บอกแล้วว่าพระนิพพานไม่มีอุปสรรคถ้าทุกคนยอมรับความจริง เนี่ยเป็นความจริง ความจริงที่ทุกคนเกิดแล้วต้องแก้ต้องเจ็บต้องตายจริง หนีไม่รอด ทุกคนต้องเกิดมามีเวรมีกรรมต้องมาทุกข์ทรมานลำบากเนี่ย ต้องมาใช้เวรใช้กรรมแก้ก็เป็นของจริงอีกแต่จิตเราต้องว่างเมื่อจิตของเราว่างแล้วถึงมันจะเป็นอะไรก็ช่างมันเราก็ไม่สนใจแล้วมันจะตายแล้วก็ไปนิพพานได้แล้ว พระพุทธเจ้าสอนสละทรัพย์เพื่อรักษาอวัยวะนั้นนะ สละทรัพย์ก็เพื่อสละว่างนั้นนะไม่ให้ติดทรัพย์เพื่อรักษาอวัยวะ ครั้นทรัพย์หมดไปแล้วแต่โรคยังมีอยู่ลูกหลานต้องตัดอวัยวะทิ้งหมายถึงตัดหู ตัดจมูก ตัดแขน ตัดขาทิ้งเนี่ยเพื่อรักษาชีวิตเอาไว้แม้สละอวัยวะมือตีนหายไปหมดแล้วว่างไปแล้วมันจะตายโรคยังลูกหลานที่นี้ก็ตายพระองค์ก็ให้รักษาความว่างไว้ตลอดให้รักษาธรรม พระองค์บอกว่าให้สละทรัพย์เพื่อรักษาอวัยวะ สละทรัพย์อวัยวะเพื่อรักษาชีวิต สละทรัพย์อวัยวะและชีวิตเพื่อรักษาธรรม ธรรมนั้นได้แก่อะไร ธรรมนั้นได้แก่ความว่างจำไว้ให้ดี นิพพานัง ปรมัง สุธมฺมญฺเฐยํสูงสุดเลยนะเนี่ยพระองค์สอน ให้ดูความแก่ความเจ็บความตายที่พระอาจารย์พรรณามาแต่แรกเนี่ยแล้วก็ต้องมาชี้ให้เห็นจริง ๆ อีกกันลืมต้องว่าอย่างนี้ กันลืม ฉะนั้นไม่ต้องห่วงเลยมันจะแก่จะเจ็บจะตายก็ทิ้งเลยอดกลั้นอดทนไว้เดี๋ยวเดี๋ยวมันก็ตายแล้วตายแล้วจะได้ไปนิพพานแล้วไม่ต้องมาเวียนว่ายตายเกิดตายหลายครั้งต้องว่าอย่างนี้อดทนตายครั้งเดียวไม่เป็นไรอดกลั้นอดทนไว้เนี่ยที่เอาขันติเป็นมรรคอดทนให้มันว่างให้ได้และเดี๋ยวไม่นานเท่าไรไอ้เวทนาทางกายก็หมดพอตายปั๊บก็หายไปด้วยกันเวทนาทางจิตเดี๋ยวตายก็ว่าง เพราะฉะนั้นให้มันว่างจริง ๆ ชะก่อนตายเลยถ้ามันตายแล้วว่างผิดเนี่ยประมาทอาจมีคติไม่แน่นอนเนี่ยไปนึกถึงอารมณ์เก่า ๆ ที่เคยฆ่าสัตว์ลักทรัพย์ประพฤติดิฉินในกามมุสากินเหล้าเมายาเดี๋ยวก็ไปทำใช้เวรใช้กรรมเขาอีกตัดทิ้งเลยว่าง ๆ จิวอร์ม้อพความว่างวอร์ม้อพพระนิพพานเลยตัดทิ้งให้หมดทั้งดีไม่ดี บุญอะไรที่สร้างทำอะไรก็ทิ้งหมดสละคืนให้หมด

คำว่าสละคืนก็คือเราไปสร้างกรรมทำชั่วไว้มากมายเพียงใดไม่รู้ก็กับปีก็กลับก็พุทธรันดรก็ตามอาศัยสังขารร่างกายนี้ไปทำอะไรก็ดีก็ตามทำชั่วมาก็ตามเมื่อถึงคราวสมัยจะตายแล้วก็ขอสละสังขารคือร่างกายอันนี้คืนแก่ท่านทั้งหลายเนี่ยเพราะกายนี้เป็นต้นเหตุ กายสังขารก็การปรุงแต่งกายการปรุงแต่งจากการปรุงแต่งจิตก็ว่างให้หมดเลย ไปตามน้ำตามดินตามลมตามไฟอากาศวิญญูณไปให้หมดเลย ใช้หนี้คืนสละคืนให้หมดเพราะเป็นของผืนแผ่นดินนี้ กายนี้เจริญเติบโตก็พ่อแม่ปลูกข้าวในพื้นแผ่นดินนี้ ข้าวปลาอาหารก็ได้จากพื้นแผ่นดินนี้ เพราะฉะนั้นก็สละคืนลงสู่แผ่นดินไปตามน้ำตามดินตามลมตามไฟตามอากาศวิญญูณก็ว่างความรู้สึกให้หมด แต่นี้ก็ระงับวิตกวิจารณ์ในกรรมเวรวิบากกรรมเวรเศษกรรมเวรระงับสังขารการปรุงแต่งแล้วที่นี้ก็ว่าง ๆ อย่างเดียวตามที่พระอาจารย์สอนเนี่ยจะได้ไม่มีเวทนาทางกายถึงเวทนาทางกายมันมีเพราะเกิดโรคภัยในกาย เวทนาจิตไม่มีเพราะมันครอบงำจิตเราไม่ได้เขาจึงเรียกจิตอยู่เหนือเวทนาด้วยทั้งเวทนาจึงคืออารมณ์ทั้งหมดเลยทั้งรูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ ธรรมารมณ์เลยจะตายแล้วมันไม่สนใจแล้ว ที่นี้จิตก็เพ่งจิตแล้วดูมันจิตจะดับยังงั้นเนี่ย เมื่อจิตดับแล้วเนี่ยเป็นการดับเชื้อทั้งหมดแล้วที่พระพุทธเจ้าว่าภิกษุทั้งหลายใครมาถามว่าเธอทั้งหลายปฏิบัติเพื่ออะไรเนี่ย พระองค์สอนบอกให้ตอบเขาว่าเพื่อความดับไม่มีเชื้อเนี่ยแล้วเชื้อนั้นคืออะไร เชื้อนั้นได้แก่อารมณ์เราเนี่ยรูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ ธรรมารมณ์เนี่ยเป็นเชื้อทำให้เกิดเวียนว่ายตายเกิดด้วยอำนาจแห่งความรักบ้าง กรุณาบ้าง มุทิตาบ้าง อุเบกขาอะไรเนี่ยเปลี่ยนกันไปเปลี่ยนกันมาไม่จบไม่สิ้นมันทำให้ไปไกลเลยมันแตกแยกแตกแขนงเป็นราคะโทสะโมหะมานะทิฏฐิวิชขาไปโน่นไกลเลยต้องว่าอย่างนี้

ที่นี้เรารู้รักแห่งมันแล้วรักแห่งของอุปาทานก็คือเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขาแล้ว ก็สติลึกลงไปเนี่ยสติ ครูบาอาจารย์ทั้งหลายที่พระอาจารย์ก็เทศน์สอนผ่านมาแล้วเนี่ยว่าเป็นต้นเหตุ แทนที่จะระลึกถึงศีลถึงธรรม เสือกไประลึกถึงเรื่องรูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ ธรรมารมณ์ไ้สตินี้ หละตัวพาไปวิบัติฉิบหายพาไปเวียนวายเป็นตายเกิดนัภพนัชาติไม่ได้ก็เพราะสติตัวนี้นี้หละระลึกไปในทางดีบ้างไม่ดีบ้างระลึกดีก็ไปเสวยสุขไปสวรรค์ไปพรหม ระลึกไม่ดีก็ไปตกนรกเป็นเปรตเป็นอสุรกาย สัตว์เดรัจฉานก็เพราะสติตัวนี้หละให้รู้เอาไว้ด้วย ฉะนั้นถึงคราวสมัยจะไปนิพพานแล้วก็ไม่มี ว่างขันติ อดทนว่างแล้วที่นี้ สัมมาทิฐิเห็นชอบก็ว่างจากความเห็นแล้วเพราะอดทนจนว่างแล้วไม่อยากเห็นแล้ว ต้องว่าอย่างนี้ไม่มีความเห็น ว่างจากความเห็น ดำริชอบก็ว่างไม่มีการดำริ การงานชอบก็ว่างไม่มีการงาน ว่างจากการงาน อาชีพชอบก็เลิกว่างไม่มีอาชีพ นิพพานไม่มีอาชีพต้องรู้อย่างนี้เดี๋ยวจะไปนึกถึง อาชีพเป็นห่วงอาชีพเดี๋ยวมาเกิดไม่รู้จักจบจักสิ้น ถึงสัมมาวาจาโมเพียรชอบก็ว่างเพียรว่างมาแล้วเพียร ว่างด้วยขันติมาแล้วทั้งเพียรทั้งวิริยะด้วยทั้งขันติอดทนจนว่างด้วยต้องว่าอย่างนี้(หัวเราะ)ต้องว่าดับเบิ้ล ดับเบิ้ลว่างด้วยต้องว่าอย่างนี้ สัมมาสติก็ระลึกชอบก็ระลึกว่างไม่มีการระลึกอีกต่อไปแล้ว เอ็งพาเข้าไป เทียวจุติปฏิสนธิมากมายเข้าเข็ดเข้าหราบแล้วเข้าว่างแล้วตอนนี้เข้าจะไปนิพพานแล้วต้องบอกมัน สัมมาสมาธิตั้งใจมันชอบก็ตั้งใจมันกับความว่างที่เรียกว่าสัญญาตสมาธิมีนัตตาความว่างเป็นอารมณ์ที่นี้ เรามีนิพพานเป็นอารมณ์แล้ว ทีแรกก็ตั้งใจมันกับความว่างเนี่ย ความตั้งใจก็เป็นมรรค ที่นี้มันว่างจริง ๆ ก็เป็นผลแล้วแล้วเราจะไปนิพพานเนี่ย ว่างจากความตั้งใจแล้วเพราะมันไม่ต้องตั้งใจมันก็ว่างแล้วเพราะ อะไรเพราะมันชำนาญแล้วเนี่ยเป็นอย่างนี้

ฉะนั้นขันติอย่างเดียวสุดยอดเลยเพราะว่าวันนี้เป็นขันติบารมีก็ต้องยกย่องขันติให้ท่านเป็น หัวหน้า(หัวเราะ)แล้วเราก็ได้ว่างด้วยขันติสูงสุดตามพุทธโอวาทต้องว่าอย่างนี้ เมื่อเราสามารถมีขันติ อดทนอดทนได้ทุกเรื่องราวนี้ว่าเออ! เดี่ยวมันแก้มันเจ็บมันตายเดี๋ยวก็อดทนอีกหน่อยเดี๋ยวมันก็ตาย เองตายแล้วก็ว่างต้องว่าอย่างนี้แล้วไปสนใจกับความเจ็บความไข้มันทำไมดูมันไปดูจิตมันไปดูความว่าง มันดูจิตมันจะว่างทำไมเพราะจิตมันจะดับว่างยังใจดูที่จิตเรานั้นนะจิตเพ่งจิตไว้ นะต้องให้รู้ดับเลยนะ ถ้ารู้ดับเมื่อไหร่ไอ้ความรู้นั้นหละว่าง ต้องให้รู้มันว่างไปด้วยจึงจะเรียกว่าว่างอย่างบริสุทธิ์ไม่งั้นว่าง อย่างไม่บริสุทธิ์เมื่อมันว่างไม่บริสุทธิ์มันก็ยังมันยังมีขันธ์ภูมิภพภูมิอีกอยู่ตามลำดับขั้นเป็นรูปพรหม อรูป พรหมไปอีกนั้นนะขณะที่เราว่างจิตก็เป็นสมาธิแล้วนะทำเป็นเล่นไปนะพุบัพถ้าเกิดยังไปไม่รอดยังไป เกิดเป็นพรหมเป็นเทพอีกแต่ไอ้นั้นก็ยังมีเขตต้องจุติปฏิสนธิอีกถ้ายังไม่ได้มรรคได้ผลเนี่ยเพราะฉะนั้นเรา พยายามให้ไปนิพพานชาติเนี่ย ทำจิตให้ว่างให้หมดเลยหนึ่งอาสนะเดียวที่พระพุทธเจ้าว่านั้งอาสนะเดียว คำว่านั้งที่เดียวพอลุกแล้วก็ว่างที่เดียวก็นึกว่าเออ! เมื่อกี้เรานั่งก็ว่างไปหมดแล้วตาก็เราเดินมานี้เราว่าง จากเดินแล้ว ว่างจากยืนแล้ว ว่างจากนั่งแล้ว ว่างจากนอนแล้ว นั่นหละให้รู้ว่าอาสนะเดียวเนี่ยบรรลุ พระอรหันต์เลยเดียวใครนึกว่าเอ๊ะ! ถ้าไปอ่านในพระไตรปิฎกที่พระองค์แสดงว่านั้งอาสนะเดียวกับบรรลุได้ บรรลุได้ยังไงเนี่ยต้องว่างเลย เพราะอะไรยืนก็ว่างที่พระอาจารย์สอนไว้ นั่งก็ว่าง เดินก็ว่าง นอนก็ว่าง ภาวนาว่าง ๆ ๆ ไว้ เมื่อเราว่างอดทนภาวนาไปต้องใช้คำว่าอดทนภาวนาว่าง ๆ ไปเนี่ยเมื่อเราอดทน ภาวนาเนี่ย ขณะที่อดทนภาวนาเนี่ยก็เป็นมรรคแล้ว ที่นี้มันว่างจริง ๆ ที่นี้เป็นผลแล้ว มรรคก็คือผล แล้ว เราจะเห็นว่าไม่ใช่ของยากเป็นสิ่งที่เป็นปฏิบัติได้ไม่เสียเงินเสียทองไม่เสียเวลาลำเวลา เรามีเวลาทำงานก็ทำไป ชีทำเสร็จแล้วว่างหรือเปล่าว่าง ว่างอีกก็ถูกต้องจะไปทำอะไรก็มีแต่พระพุทธเจ้าทั้งนั้นเลยไม่พันคำสอน ของพระองค์เลย(หัวเราะ)เห็นมัยเนี่ยว่างหมดเลยทำเสร็จแล้วก็ว่าง ถ้าจู้จู้สอนให้โยมว่างโยมไม่เอาอีก บอกให้โยมสำเร็จนี่โยมชอบใจถ้าบอกให้ว่างให้หมดเดี๋ยวไปสาบแช่งเดี๋ยวตายให้หมดหรือให้หายไปให้

หมด(หัวเราะ)เนี่ยเข้าใจผิดอีก หารู้ไม่ว่าสำเร็จแล้วก็ต้องว่างเพราะฉะนั้นว่างนั้นนะสุดยอดกว่าความสำเร็จ เพราะฉะนั้นเราก็จะได้รับความจริงไว้ที่หลังใครว่ายังงี้ก็ ภูริความจริงแล้วก็ไม่โกรธมึงหรือก เพราะเอ็งปรารถนาดีเอ็งเอ็งแนมาปรารถนาดีกับข้า ข้าโมทนาสาธุ เอ็งให้ข้าว่างเข้าไปนิพพานเนี่ยถือว่า เอ็งให้ศีลให้พรข้า มีความสุขมีความสุขสงบไปนิพพานไม่ต้องมาเวียนว่ายตายเกิดถือว่าเป็นมุกิตาสูงสุด เนี่ยพลอยยินดีจนว่างเลย ทีนี้เราจะพลอยยินดีที่ไหนมุกิตาพลอยยินดีที่ไหนก็มุกิตาพลอยยินดีกับความว่างนั้นแหละ เมตตาที่นี้ก็มาใช้รักอะไรก็รักความว่าง กรุณาที่กรุณาว่างอีก(หัวเราะ) มุกิตาพลอยยินดีก็ มุกิตาพลอยยินดีก็ว่างอีก อุเบกขากับความว่างเนี่ยไม่ต้องไปอุเบกขาที่ไหน อุเบกขาแล้วว่างนั้นนะแล้ว ก็รู้ว่างๆต่อไป แล้วก็แค่นี้ก็ใช้ได้แล้วแล้วก็ยืน เดิน นั่ง นอนก็อรรถมอฬความว่างก็คืออรรถมอฬพระ นิพพานที่นี้เราอดทนทำไปใหม่ ๆมันก็ไม่คุ้นไม่ชินมันก็ได้บ้างเสียบ้างเดี๋ยวก็เว้าไปโน่นจิตเว้าคิดไปนี่ บ่อยๆเข้า ก็ชักคุ้นเคยขึ้นทีละห้านาทีสิบนาทีเดี๋ยวก็ส่งสมขึ้น เดี่ยวมันก็ยืนเดินนั่งนอนเดี๋ยวเราก็ว่างๆๆ แทนที่จะไปท่องบ่นสาธยายอิติปิโสพุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณนั้นก็เป็นการล้างอารมณ์ได้ขณะหนึ่งทีนี้ เรารู้แล้วว่าเราไม่ต้องการยึดติดอะไรให้ว่างหมดเลย ว่างนี้สั้นๆง่าย ๆคำเดียวมันต้องพรรณานอีกเยอะเยอะ เลยก่อนเนี่ยพระอาจารย์พรหมแรกมันจะตายเนี่ย ภาวนาอะไรได้ไม่มากเลยก่อนเนี่ยพุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณเวทนามันกล้าขึ้นกล้าขึ้นเขาเรียกไฟธาตุมันจะแตกเนี่ยเหวี่ยงเม็ดโป้ง ๆออกมาเลยเขา เรียกเหวี่ยงการ อากาของมันจะตายเนี่ย ก่อนที่จะดับเนี่ยมีตัวรู้ขึ้นมาเลยว่าเนี่ยคนเราจะตายภาวนา อะไรได้ไม่มากอย่างมากที่สุดก็แค่พุทโธเนี่ย ตอนนีถ้าวรู้พุทโธแล้วทีนี้ก็ต้องว่างจากพุทโธอีก(หัวเราะ)พอ เราจะตายจริงๆภาวนาอะไรได้ไม่มาก เพราะเวทนามันบีบคั้นจิตต้องว่าอย่างนี้ ฉะนั้นก็ต้องว่างอย่าง เดียวเพราะเรารู้แล้วว่างอย่างเดียวคือพระนิพพาน นิพพานัง ปรมมัง สุนฺณญัง นิพพานัง ปรมมัง สุนฺณญัง ว่างๆๆไม่ต้องไปคิดมากพูดมากว่างอย่างเดียวพอแล้วนั้นแหละจึงจะทันต่อเหตุการณ์ทันต่อความรู้สึก ถ้าไปสวดนั้นสวดนี้ไปไม่รอด

พวกนักสวดเนี่ยถ้าไม่ได้ทำเวรทำกรรมไว้แต่ติดในการสวดเนี่ยรู้ใหม่ไปอยู่ชั้นไหนเนี่ย ไปอยู่ ชั้นนิมมานรดีเนี่ยนักสวดทั้งหลายเนี่ย ชอบสวดชอบเนรมิตชอบนั้นชอบนี้แล้วก็เนรมิตให้ชั้นปรนิมมิตว สวัตตี อีกต้องว่าอย่างนี้ เพราะฉะนั้นยังไปสนุกสนานก็ไปไม่รอดเดี๋ยวก็หล่นตุ้บลงมาหมดบุญหมดบารมี เดียวก็หล่นลงมาจุติปฏิสนธิอีกเนี่ยเพราะฉะนั้นเนี่ยพวกเนี่ยชอบวิจิตรพิศดารชอบกลั่นแกล้งคนชอบ ลองฤทธิ์ลองเดชพวกนิมมานรดีพวกปรนิมมิตวสวัตตี เนี่ยแล้วพวกปุโรหิตาพรหมเนี่ยชอบรู้นั้นรู้นี้รู้วิถี ชีวิตรู้ชะตาเขาไม่ได้ดูตัวเองเลยจิตของตัวเองไม่ว่างไปติดอยู่นั้นนะเพราะจิตมันเป็นมานพวกโหราจารย์ โหราศาสตร์เนี่ยเขาเรียกปุโรหิตาพรหมเนี่ยเพราะอะไรเพราะจิตคำนวณนั้นคำนวณนี้ให้จิตเป็นสมาธินะ พวกโหราจารย์เนี่ยเดี่ยวพระราชกามาต้องตอบได้เลยมีเหตุการณ์อะไรต่อมิอะไรเนี่ยพวกโหราจารย์จิต เป็นสมาธิอยู่ในนิมานเลยฟัง ทั้งฟังด้วยจิตเป็นนิมานตายแล้วไปอยู่ชั้นปุโรหิตาพรหมเนี่ยเพราะฉะนั้นเรา ว่างให้หมดไม่ต้องอยากไปเป็นหมอดงหมอดูอะไรเขาหรือหาเรื่องใส่ตัวเองเดี๋ยวคนนั้นมาคนนี่มา เดียวก็เอาทุกข์เอาชยะอารมณ์มะเร็งอารมณ์มาใส่ให้ เหมือนกับกระโถนทองพระโรงใครไปก็ถมใส่เพราะ ไปบ้วนที่อื่นไม่ได้ต้องไปลงกระโถนอย่างเดียว(หัวเราะ)เดี่ยวไปทำเขาสกปรกเดี่ยวโดนพระราชอาญา โดนเขียนโดนตีนั้นนะเพราะฉะนั้นเลิกว่างให้หมด อดกลั่นอดทนให้ว่างเมื่อว่างได้แล้วนั้นนะเราจะเห็น โอ้! พระพุทธเจ้าเนี่ยสุดยอดเลยคำเดียวเนี่ยศักดิ์สิทธิ์มากเลยเป็นอมตธรรมเลย บาทหนึ่งคาถาหนึ่งคำ เดี่ยวพาไปนิพพานได้จริง ๆ ก่อนนี้เราก้เพียงแต่ได้ข่าวว่าเออ! ได้อ่านพบคำพูดคำนี้ แต่การที่จะไปได้ จริง ๆทำยังไงไม่มีคำอธิบายเลยต้องว่าอย่างนี้(หัวเราะ)พระอาจารย์เพิ่งมาอธิบายให้ฟังเนี่ยพระอาจารย์ อ่านแล้วก็ต้องมาหาคำอธิบายให้รู้แล้วก็เอาคำสอนของพระองค์ที่ได้อ่านผ่านได้ศึกษาผ่านนั้นนะเอามา

ประมวลกันมาเป็นเรื่องเดียวกันเห็นมัยแล้วก็จึงพบความจริงเข้าใจความจริงรู้ความจริงสูงสุดก็คือว่าง เมื่อว่างได้แล้วเราก็ไม่มีทุกข์แล้วเหี้ยมสุดยอดแล้วเห็นมัย ชันติอิรวาสนะคุณก็ทนจนตายเลยตายกับขันดินนั้นแหละว่าง ๆ จนตายไปเลย ไม่ต้องไปห่วงเกรง ตายแล้วก็ไปนิพพาน จิตเจตนาตั้งมั่นไว้เลย ว่าตั้งมั่นกับขันติสมาธิในขันติปัญญารู้เหตุผลในขันติแล้วว่างไปนิพพานอย่างเดียว(หัวเราะ)ศีลก็ละเว้นอย่างเดียวมีสมาธิหมดทั้งศีล สมาธิ ปัญญาสมาธิหมด ปัญญาก็คือเหตุผลที่ถูกต้อง เหตุผลที่ถูกต้องก็คือต้องว่าง ถ้าเราไม่ว่างเหี้ยมไม่ตี ไปยุ่งกับเขาเหี้ยมมีทุกข์ทั้งนั้นเลยต้องว่าอย่างนี้ เพราะเหตุผลของเราคือเหตุผลต้องว่างเพราะเราต้องการความพ้นทุกข์ดับทุกข์สิ้นทุกข์นั้นนะจึงจะวิมุตติหลุดพ้นได้เนี่ยที่นี้ขันติทนจนว่างเลยทนจนไปพระนิพพานเลยนั้นแหละขันติธรรมของพระพุทธเจ้าจึงสุดยอดอย่างนี้บาทหนึ่งคาถาหนึ่งจึงศักดิ์สิทธิ์อมตธรรมพระองค์ตรัสมาตั้งสองพันกว่าปีแล้วเห็นมัยเหี้ยมพระอาจารย์เพ็งเกิดมาเหี้ยมเพ็งมาค้นพบในชาตินี้ต้องว่าอย่างนี้(หัวเราะ)กว่าจะค้นพบก็เกือบตาย วิญญาณออกจากร่างไปตั้งหลายครั้งแล้ว ถ้าตายซะก็ไม่ได้มาเทศน์ให้โยมฟังหรอกต้องว่าอย่างนี้ อยู่ป่าอยู่เขาอยู่ที่ไหนก็จะตายอยู่ที่นี้ก็ตายตั้งหลายครั้งก็ยังไม่ตายสละคืนแล้วก็ยังไม่ตายต้องว่าอย่างนี้แล้วยังมาเขียนให้โยมอ่านกันอีกต้องว่าอย่างนี้(หัวเราะ)เหี้ยมเห็นมัย แสดงว่าพวกโยมก็ยังมีบุญอยู่บ้างที่นี้โยมมีบุญแล้วจะถือเอาบุญนั้น บุญคือความยุติธรรมที่ได้มาด้วยความชอบธรรมนั้นนะมาปฏิบัติให้ได้เป็นมหากุศล ยิ่งใหญ่มหากุศลก็คือความฉลาด ความฉลาดคือว่าง ถ้าไม่ว่างยังไม่ฉลาด โง่เพราะอะไรเดี่ยวไปเจอทุกข์ไปเวียนว่ายตายเกิด เหี้ยมถ้าใครคุยโตว่ามีปัญญา ไอ้คนนั้นต้องว่างได้ ถ้าเอ็งว่างไม่ได้เอ็งอย่าโกหกซ้ำซ้ำรู้ว่าไอ้เนี่ยยังไม่ถึงไหน(หัวเราะ)จำไว้ช้เหี้ยม แล้ววันนี้จะมีอะไรถาม..เห็นมัยเหี้ยมแพ็บเดียวก็หมดอีกแล้วเวลาเหี้ยม..เห็นมัยเหี้ยมอยากรู้อะไรอีกก็ถาม หมดวันหนึ่ง ๆ ก็อดทนเหี้ยมเดี่ยวก็ครบเจ็ดวันเดี่ยวก็จากกันไปอีกแล้วจรรกันไปอีกแล้ว(หัวเราะ)เห็นมัยแต่ละวันเหี้ยมพระอาจารย์สอนให้ไปนิพพานได้หมดเห็นมัย..อ้าว! มีอะไรถาม...วันนี้โดนอัดหลายเรื่องเลยไม่ให้อัดเลย...

ชณะชัย เมฆา ผู้ถอดความและจัดพิมพ์

วันจันทร์ที่ ๑๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

เวลา ๒๑.๓๓ น.